

Adviesraad Sociaal Domein
T.a.v. dhr. C. Kwakernaak
Lange Zijde 41
2761 AX ZEVENHUIZEN

verzendsdatum

10 OKT 2017

ons kenmerk

U17.005345

afdeling

Samenleving

onderwerp

Reactie op advies Kadernota Onderwijs
2017-2021 en Nota Voorschoolse
Voorzieningen Zuidplas

uw kenmerk

Bijlage

behandeld door

L. Groenheyde

telefoon

0180-330300

Geachte heer Kwakernaak,

Het college heeft kennis genomen van uw advies met betrekking tot de Kadernota Onderwijs 2017-2021 en de Nota Voorschoolse Voorzieningen. Op 10 juli 2017 heeft u een voorlopig advies uitgebracht en op 10 augustus 2017 heeft u laten weten hierop verder geen aanvullingen of wijzigingen te hebben.

In uw advies heeft u verschillende vragen en opmerkingen gesteld en een aantal aanbevelingen opgenomen. Het college heeft puntsgewijs antwoorden hierop geformuleerd.

Algemeen

U heeft eerder een positief advies gegeven op de Startnotie Onderwijs. De Kadernota vindt u geen grote stap voorwaarts met betrekking tot het realiseren van eerder geformuleerde ambities. U ziet hem vooral als een overzichtelijker kader voor de ambities uit de Startnotitie. In de Kadernota is beschreven dat de Startnotitie integraal deel uitmaakt van de Kadernota. Hierom stelt u dat uw advies over de Startnotitie ook integraal onderdeel uitmaakt van het adviestraject.

Reactie op de inleiding en het samenhangend onderwijsbeleid

De Adviesraad ondersteunt de ambities zoals verwoord in de inleiding en het hoofdstuk "samenhangend onderwijsbeleid". Daarbij tekent u aan dat het niet zo duidelijk is waar voor de gemeente de werkelijke taken en verantwoordelijkheden liggen. U adviseert dit wel op te nemen in de Kadernota, eventueel in een tabel of schema.

Voor het wettelijk kader verwijzen wij u naar de Startnotitie Onderwijs. Daar is per ambitie weergegeven welk wettelijk kader er voor de gemeente geldt op die specifieke ambitie. Kortgezegd komt het erop neer dat de gemeente vooral een stimulerende rol heeft en maar slechts beperkt wettelijke verantwoordelijkheden.

onderwerp

Reactie op advies Kadernota Onderwijs 2017-2021 en Nota Voorschoolse Voorzieningen
Zuidplas

ons kenmerk

U17.005345

Reactie op de voorschoolse voorziening

De Adviesraad stelt vraagtekens bij de waarde van het onderzoek "Voorschoolse Voorzieningen in Beeld". Dit vanwege de beperkte omvang van de reacties van ouders die geen gebruik maken van een voorschoolse voorziening. Daarbij waarschuwt de adviesraad voor een sfeer van "drang" en "dwang", aangezien er geen "voorschoolplicht" bestaat.

Het onderzoeksrapport "Voorschoolse Voorzieningen" is een quickscan naar het gebruik van en naar mogelijke belemmeringen in het gebruik van de voorschoolse voorzieningen en daarom beperkt. De uitvoering van de quickscan was opgenomen in de Startnotitie.

Ondanks de beperkingen van het onderzoek bevestigt het rapport wel bepaalde vermoedens omtrent de redenen voor het niet-gebruik van de voorschoolse voorzieningen. Er blijkt dat veel gebruik wordt gemaakt van (informele) opvang bij gastouders of familie. Een andere reden voor het niet-gebruik is de onbekendheid met het huidige aanbod. In het kader van de visie van de gemeente (en de landelijke overheid) over het belang van het op een speelse manier stimuleren van de ontwikkeling bij jonge kinderen, is onbekendheid met het aanbod een gemiste kans. Daarom zal de gemeente sterk inzetten op een (betere) informatievoorziening over dit aanbod.

De adviesraad wijst terecht op het ontbreken van een "voorschoolplicht". Het staat de ouders, ook van doelgroepkinderen, te allen tijde vrij om gebruik te maken van het aanbod op/van de voorschoolse voorzieningen. In de Nota Voorschoolse Voorzieningen staat dit nu explicieter benoemd (bladzijde 6 Nota Voorschoolse Voorzieningen). De rol van de gemeente en haar partners in deze zal vooral die van stimulator zijn. Daarbij is het de taak van de gemeente om te zorgen voor voldoende aanbod, zowel qua aantal voorzieningen en de spreiding over de dorpen als qua inhoud van het geboden programma en de financiële toegankelijkheid.

Reactie op Integrale Kind Centra/Brede School

De Adviesraad geeft aan dat, meer dan nu het geval is, de gemeentelijke voorkeur voor het inrichten van een IKC, in beleid kan worden uitgesproken. De adviesraad ziet dan ook gelijk graag welke concrete stimulerende maatregelen genomen worden en welke concrete effecten de gemeente van IKC's verwacht. Daarnaast wordt, in het kader van jeugdarmoedebeleid, opnieuw aandacht gevraagd voor het uitbreiden van de huiswerkbegeleiding door Welzijn Zuidplas naar alle woonkernen. Ook ziet de adviesraad graag de kosten voor examentraining en specifieke bijlessen vergoed.

De afgelopen jaren heeft de gemeente geïnvesteerd in brede scholen. Het ontbrak echter aan een goede gezamenlijke visie van de gemeente en het onderwijsveld over de invulling van dit concept. Om de effectiviteit van een volgende keuze te verhogen wil de gemeente daarom nu vooraf goede afspraken maken. Om deze reden wil zij, samen met het onderwijsveld, voorschoolse voorzieningen en andere samenwerkingspartners een gezamenlijke visie ontwikkelen over IKC/Brede School. De invulling voor een IKC/Brede School kan daardoor per school en woonkern verschillen. Dit proces sluit mooi aan op het Strategisch Huisvestingsplan en heeft een hoge prioriteit. Uiteraard blijft maatwerk per gebouw en school van belang.

Er wordt momenteel gewerkt aan een nieuwe gemeentelijke nota over armoede. Uw adviezen worden bij dit proces betrokken. De bespreking van deze nota staat gepland voor het einde van dit jaar.

onderwerp

Reactie op advies Kadernota Onderwijs 2017-2021 en Nota Voorschoolse Voorzieningen
Zuidplas

ons kenmerk

U17.005345

Reactie op goede schoolgebouwen en duurzaamheid

De Adviesraad stelt dat in de Kadernota de financiële verantwoordelijkheden niet helder omschreven zijn. De Adviesraad ziet een overzicht voor wat betreft de verplichtingen met daarbij het volledige financiële kader graag terug in het Strategisch Huisvestingsplan, het Integraal Huisvestingsplan en de Meerjaren Onderhoudsplanung.

Een financieel kader over onderwijshuisvesting maakt zeer zeker deel uit van het Strategisch Huisvestingsplan en de daaropvolgende documenten over dit thema.

De Adviesraad vindt het bijzonder dat het thema "duurzaamheid" over zowel gebouwensituaties gaat als over thema's als antipest-programma's en de Gezonde School. In de Startnotitie Onderwijs waren deze thema's terug te vinden in de ambitie "naadloze aansluiting onderwijs en jeugdhulp". Hier passen zij beter dan de huidige plek onder "Duurzaamheid".

De startnotitie maakt integraal onderdeel uit van de Kadernota. Het breder interpreteren van duurzaamheid maakt het mogelijk te komen tot een korte en overzichtelijke Kadernota.

De Adviesraad vraagt, in het kader van verkeersveiligheid, ook aandacht voor veilige aanrijdroutes en voor veilige mogelijkheden voor in- en uitstappen waar het om openbaar vervoer gaat.

In de Kadernota staat beschreven dat verkeersveiligheid en veilige schoolroutes prioriteit krijgen. Deze formulering is verscherpt naar aanleiding van uw advies en het advies van de jongerenraad. Ook de gemeenteraad legt hier duidelijk de prioriteit. Er zal een inventarisatie worden gemaakt van onveilige verkeerssituaties nabij scholen.

Reactie op het onderwijsaanbod

De Adviesraad onderschrijft de voortdurende aandacht voor het uitbreiden van het onderwijsaanbod in Zuidplas. De Adviesraad stelt dat een breder onderwijsaanbod ervoor kan zorgen dat jongeren minder deel hoeven te nemen aan het verkeer op langere routes. Zeker als het aanbod de onderbouwklassen van het VMBO betreft is dat prettiger voor de jonge leerlingen. Dicht bij huis naar school is veiliger en aangenamer, er blijft meer tijd over voor deelname aan verenigingsactiviteiten en het maken van huiswerk.

Met het oog op de groei van de gemeente Zuidplas zien de gemeente en een aantal onderwijsbesturen mogelijkheden ontstaan voor het verbreden van het onderwijsaanbod. In een gezamenlijk proces wordt er bezien bij welke prognoses uitbreiding kan worden gerealiseerd. Hierbij dient worden opgemerkt dat het hier gaat om de uitbreiding van het aanbod met de bovenbouwklassen HAVO/WVO. De gemeente ziet ook graag het onderwijsaanbod uitgebreid met de leerwegen vmbo basis/kader en gemengde leerweg.

Reactie op een leven lang leren

In de Kadernota worden drie actiepunten benoemd. Bij elk actiepunt heeft de adviesraad enkele vragen.

- *Actiepunt: stimuleren dat jongeren naar school gaan of werken; De adviesraad is benieuwd hoe effectief de leerplicht door de gemeente wordt gehandhaafd. En wat werk betreft is de adviesraad benieuwd naar de resultaten van het "werkplein".*

De leerplicht in de gemeente Zuidplas wordt zeer effectief gehandhaafd. Zo is het aantal Voortijdig Schoolverlaters het laagst van alle gemeenten in RMC regio Midden-Holland.

onderwerp

Reactie op advies Kadernota Onderwijs 2017-2021 en Nota Voorschoolse Voorzieningen
Zuidplas

ons kenmerk

U17.005345

Binnenkort zal het jaarverslag Leerplicht schooljaar 2016-2017 aan de gemeenteraad en uw Adviesraad worden aangeboden.

De resultaten op het gebied van participatie worden weergegeven in de volgende sturingsinformatie. De cijfers worden op dit moment verzameld om vervolgens aan de gemeenteraad te presenteren. De Adviesraad zal de sturingsinformatie, inclusief de informatie op de onderdelen Jeugd en Wmo, proactief toegestuurd krijgen.

- *Actiepunt: voldoende leer/werkbanen en stageplekken. De Adviesraad is benieuwd naar de voortgang van de in de Startnotitie opgenomen actiepunten. Specifiek vraagt de Adviesraad naar het lokale plan "op weg naar werk", de doorontwikkeling van de bedrijvenproeverij, de beoogde stagepool in Zuidplas, de voortgang van de "werkvoucher" en nieuws over het "leer-werkbedrijf".*

De voortgang op deze punten wordt momenteel geïnventariseerd en zal worden weergegeven in de voortgangsrapportage sociaal domein.

- *De Adviesraad ziet graag een concrete uitwerking van het derde actiepunt "stimuleren van volwassenen om zich te blijven ontwikkelen". Daarbij vraagt zij specifiek aandacht voor mensen in een achterstandsituatie*

Speciaal voor deze inwoners is er het 'Regionaal programma educatie Midden-Holland'. Via diverse organisaties die actief zijn het sociaal domein, worden inwoners gewezen en begeleidt naar deze mogelijkheid voor educatie. Het regionale programma zal in de volgende collegeperiode worden vernieuwd.

Reactie op financiën

De Adviesraad stipt aan dat twee deelnota's genoemd in de Kadernota gereed zijn en zijn voorzien van een financiële paragraaf. Voor de uitvoering van de ambities op de andere beleidsterreinen zonder deelnota ontbreekt het financiële kader. Dit financiële kader zal afdoende moeten zijn om de gewenste resultaten te behalen.

In de Startnotitie is het financiële kader omschreven. Dit kader is afdoende om de genoemde inzet te financieren. Er is gekozen voor het verhogen van het budget voor met name preventieve activiteiten zoals de Gezonde School. Bij een verdere verdieping kunnen echter nieuwe inzichten en afwegingen ontstaan. Dit maakt dat er bij elke deelnota, zoals de Nota Voorschoolse Voorzieningen, scherp wordt gekeken naar de meerjarige financiële consequenties. Ook bij het Strategisch Huisvestingsplan zal dit het geval zijn.

Enkele specifieke reacties

De Adviesraad vindt het positief dat er voortdurend overleg wordt gezocht met het werkveld en de lokale Adviesraden.

De Adviesraad stelt wel dat in de Kadernota vele, vaak nogal algemene, uitgangspunten worden geformuleerd. In de Kadernota komt de rol van de ouders betrekkelijk weinig aan bod.

In het participatietraject is er voor gekozen gebruik te maken van het digitale inwonerspanel. Dit was de meest professionele en kansrijke wijze om een diverse groep ouders haar mening te laten geven. Zowel het onderwijsveld als het college hecht zeer aan ouderbetrokkenheid. De invulling van deze ouderbetrokkenheid is echter een verantwoordelijkheid van de scholen. Ouderbetrokkenheid is

onderwerp

Reactie op advies Kadernota Onderwijs 2017-2021 en Nota Voorschoolse Voorzieningen
Zuidplas

ons kenmerk

U17.005345

overigens wel een onderdeel van het programma voor de Voorschoolse Educatie dat gebruikt wordt in de peuterspeelzalen. De gemeente wil daarnaast, samen met het onderwijsveld en de voorschoolse voorzieningen, verkennen hoe de ouderparticipatie en ouderbetrokkenheid (nog meer) kan worden gestimuleerd en verbreed.

Adviezen Adviesraad Sociaal Domein

- *De ambitie met betrekking tot de taalklas voor kinderen van statushouders opnemen in de Kadernota;*
Deze ambitie is opgenomen in de Startnotitie Onderwijs welke integraal deel uitmaakt van de Kadernota en vindt u terug in het Uitvoeringsprogramma. Het overleg met de schoolbesturen is gestart en er is een concept-convenant beschikbaar. De noodzaak lijkt echter op dit moment niet/minder aanwezig. Zodra de schoolbesturen dit willen, zal het overleg worden voortgezet.
- *Een duidelijk overzicht van verantwoordelijkheden per bestuurlijke entiteit in een tabel of overzicht toevoegen;*
Voor het wettelijk kader verwijzen wij u naar de Startnotitie Onderwijs. Daar is per ambitie weergegeven welke wettelijke kaders er voor de gemeente gelden op die specifieke ambities.
- *Een duidelijke financiële onderbouwing van de gehele Kadernota opstellen net zoals in de deelnota Voorschoolse Voorzieningen*
Het financiële kader van de gehele Kadernota is te vinden in de Startnotitie. De onderbouwing in de deelnota over de Voorschoolse Voorzieningen heeft een ander karakter, omdat hierin een subsidieregeling wordt gepresenteerd.
- *Met betrekking tot de voorschoolse voorzieningen aangeven hoe de gemeente stimulerend te werk wil gaan naar de doelgroep "geen-gebruik" maar dan op basis van een goede analyse waarom deze groep geen gebruik maakt van de voorzieningen*
Op basis van de quickscan wil de gemeente in eerste instantie inzetten op (een betere) informatievoorziening over de voorschoolse voorzieningen en hun aanbod. Samen met het CJG wil zij het gebruik en non-gebruik door ouders van de voorschoolse voorzieningen monitoren en analyseren evenals de ook de redenen daarvan. Pas op basis van deze analyse zal er worden bezien of en welke maatregelen er eventueel nodig en mogelijk zijn om de stimulerende rol van de gemeente (nog) verder vorm te geven.
- *Verzorg een optimale helderheid wat betreft de kosten voor ouders met betrekking tot de voorschoolse voorzieningen. Wat is de maximumgrens voor de eigen bijdrage en welke bijzondere bijstand komt er voor minima-groepen.*
Zoals in de Nota Voorschoolse Voorzieningen is opgenomen heeft de gemeente alleen nog een (financiële) rol in de kortdurende peuteropvang van kinderen voor wie er geen recht bestaat op een Kinderopvangtoeslag bij ouders. Tevens heeft de gemeente een rol voor de doelgroepkinderen van de Voor- en Vroegschoolse Educatie. Deze ouders betalen voor de kortdurende peuteropvang een inkomensafhankelijke ouderbijdrage of (bij doelgroepkinderen) een verlaagde eigen bijdrage. Er hoeft er geen aparte regeling te worden getroffen voor minima-groepen omdat de ouderbijdragetabel rekening houdt met het inkomen van de ouders. De bedoeling is dat de gemeentelijke ouderbijdragetabel jaarlijks, zodra deze is vastgesteld, breed wordt gecommuniceerd.

onderwerp

Reactie op advies Kadernota Onderwijs 2017-2021 en Nota Voorschoolse Voorzieningen
Zuidplas

ons kenmerk

U17.005345

- *Geef onderwerpen vanuit het aandachtsgebied relatie onderwijs en jeugdhulp een aparte plek in de nota*

De aansluiting tussen onderwijs en jeugdhulp is één van de belangrijkste gemeentelijke prioriteiten. Dit komt mede omdat de gemeente op dit vlak een grote verantwoordelijkheid heeft. De inzet zoals geformuleerd in de Startnotitie krijgt dan ook veel gemeentelijke aandacht. In de Kadernota is dit onderwerp opgenomen in hoofdstuk 1 "Een samenhangend onderwijsbeleid".

- *Verzorg regelmatig een voortgangsrapportage op de uitgezette acties per ambitie en de behaalde resultaten*

In de Nota Voorschoolse Voorzieningen is opgenomen dat de diverse acties en behaalde resultaten in een monitor wordt opgenomen. Daarbij zal aansluiting worden gezocht bij de landelijke monitor die op dit moment wordt uitgewerkt door de Rijksoverheid en de VNG. Over diverse andere ambities en resultaten zal worden gerapporteerd in de voortgangsrapportages Sociaal Domein en de diverse stukken met betrekking tot de Plannings- en Controlcyclus.

Het college heeft de samenwerking met de adviesraad tijdens de totstandkoming van de diverse onderwijsnota's als constructief en prettig ervaren. Veel van uw input kon al tijdens eerdere versies worden verwerkt en de gesprekken zorgde voor scherpte in de diverse formuleringen. Namens het college wil ik u dan ook danken voor de inzet. Wij kijken uit naar de advisering op een volgend onderwerp!

Met vriendelijke groet,

Namens het college van burgemeester en wethouders van de gemeente Zuidplas,

Tamara van de Wijdeven
Het hoofd van de afdeling Samenleving